

ת"פ 53961/10/19 - מדינת ישראל, משטרת ישראל, תביעות שלוחת רמלה נגד וסאם עיסאוי

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 53961-10-19 מדינת ישראל נ' עיסאוי

בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה מנחם מזרחי
מאשימה: מדינת ישראל משטרת ישראל תביעות שלוחת רמלה
באמצעות ב"כ עוה"ד יסמין נוי

נגד
נאשם: וסאם עיסאוי באמצעות ב"כ עוה"ד שוקי אבו טביך וחי אוזן

החלטה

בקשת הנאשם להשבת תפוסים (טלפונים וכסף), ומנגד בקשת המאשימה לחילוטם.

(א). כתב-האישום:

הנאשם הורשע בעקבות הודאתו בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7 (א) + 7 (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973.

בהתאם לעובדות כתב-האישום, ביום 19.10.19, בנסיבות המתוארות, שהה הנאשם ברכב, ובעת ששוטר ביקש מנהג הרכב להזדהות, פתח הנאשם את חלון הרכב וניסה להשליך ממנו שקית ובה סם מסוכן מסוג הרואין במשקל 11.66 גרם נטו מחולקים ל-14 מנות.

למרות שבכתב-האישום נמסרה הודעה בדבר כוונת חילוט, הרי שבמסגרת הטיעון לעונש לא ביקשה ב"כ המאשימה עוה"ד יסמין נוי, כי יחולט סכום של ₪ 13,440, אשר נתפס ברשות הנאשם והיא גם לא עתרה לכך במעמד גזר-הדין, למרות שבית-המשפט אפשר לה להשלים טיעונים. לפיכך, הגיש הנאשם את בקשתו להשבת הכספים.

הנאשם הורשע בעקבות הודאתו ובגזר-הדין שניתן מיום 27.12.20, הושתו על הנאשם העונשים הבאים: חודש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, צו מבחן למשך 18 חודשים.

(ב). הבקשה:

עמוד 1

ביום 27.12.20, לאחר מתן גזר-הדין, הגיש הנאשם לבית-המשפט בקשה להשבת טלפונים תפוסים וכן להשבת הכסף תפוס הנ"ל, שכן הכסף והטלפונים לא התבקשו לחילוט בטיעוני המאשימה, ועקב כך בית-המשפט לא הורה כן בגזר-דינו.

ביום 30.12.20, השיבה המאשימה לבקשת הנאשם, וטענה כי **בשל שגגה של המאשימה**, היא לא טענה לחילוט הרכוש התפוס והמפורט בכתב-האישום.

המאשימה הוסיפה כי ביום 27.12.20 ניתן גזר-דין בעניינו, וכי במעמד הדיון, בטרם הקראת גזר הדין, פנה בית-המשפט לצדדים וביקש לדעת אם מי מהצדדים מבקש להשלים טיעוניו. הן המאשימה, והן ההגנה השיבו, כי **אין להם טענות נוספות מעבר לטיעונים שנשמעו במסגרת הדיון בו נערכו הטיעונים לעונש ואכן כך היה.**

המאשימה ציינה, כי אמנם במסגרת גזר-הדין צוין: "במסגרת הטיעון לעונש, המאשימה לא עתרה לחילוט הכסף המזומן אשר נתפס אצל הנאשם בסך של ₪ 13,440, כפי שהצהירה בכתב-האישום, ולפיכך איני מורה על חילוט הכספים", אך יחד עם זאת, טענה כי לא נרשם דבר בעניין החזרת הכספים לידי הנאשם.

המאשימה מסכימה להשבת הטלפונים התפוסים, אך עומדת על בקשתה לחלט את הכסף שנתפס על הנאשם ביום מעצרו בסך של ₪ 13,440.

המאשימה הוסיפה, כי מדובר בכסף אשר שימש כאמצעי או שכר לביצוע העבירה המיוחסת לנאשם על-פי כתב האישום, לפי סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, ועל-כן מבקשת היא להורות על חילוט הכספים, כאמור.

המאשימה טענה כי לפי סעיף 39 (ג) הקובע: "צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע", צו החילוט הוא עצמאי ונפרד, ואין הכרח שיהיה חלק מגזר-הדין. מדובר בסנקציה שנועדה לשרת את תכלית ההרתעה בעבירות בהן הורשע הנאשם, לפיה מי שעושה שימוש בחפץ לשם ביצוע העבירה או בנסיבות אחרות המאפשרות חילוט, והנאשם נטל עליו סיכון כי בנוסף לעונש שיוטל עליו- אותו חפץ יחולט.

המאשימה הוסיפה כי הנאשם טען בחקירתו השנייה כי "קיבל פעם משכורת, היה לי בבית רציתי לקנות לבן דוד שלי מתנה, אשתו אוטו וילדת רציתי לקנות להם עגלה ועוד כמה דברים". הנאשם לא ידע למסור את שם מעסיקו שלכאורה מסר לו את הכסף וטען כי אין ברשותו את מספר הטלפון שלו, והכל בשונה מחקירתו הראשונה, בה מסר כי היה בדרכו לבית-החולים לבקר חבר (שלא ידע למסור את פרטיו), וטען כי את הכסף משך מכספומט, ולאחר-מכן טען כי קיבל כהחזר להלוואה שנתן למישהו. הנאשם טען כי יציג מסמכים בפני בית-המשפט, ואולם, מסמכים אלה לא הוגשו, כאמור.

המאשימה טענה כי לאור טענותיה, וגם אם שגתה ובשל שגיאה זו לא עתרה לחילוט במועדים האמורים, בשים לב לנסיבות החזקת הכסף התפוס כמפורט, מתבקש בית-המשפט להורות על חילוט הכסף התפוס.

ביום 31.12.20, הנאשם השיב לתגובת המאשימה, וטען כי המאשימה לא עתרה לחילוט הכסף התפוס, הן במסגרת הטיעונים לעונש, והן במסגרת מתן גזר-הדין, כאשר טרם נתינתו, בית-המשפט פנה אל הצדדים ואפשר להם להשלים טיעוניהם, כאמור.

הנאשם טען כי אין לקבל את טיעון המאשימה, כעת, רק לאחר שהנאשם הגיש בקשה להשבת התפוסים.

עוד נטען כי אין לקבל את ניסיון המאשימה להכפיף את מחדלה באי-עתירה לחילוט הכסף, בכך שגם ההגנה לא עתרה מהצד השני להשבת הכסף. למאשימה הפרוגטיבה לנסח את כתב-האישום כהבנתה, וכן לעמוד על דרישותיה במהלך ההליך הפלילי. ככל ולא עשתה כן, אין לה אלא להלין על עצמה.

עוד נטען, כי בית-המשפט לא הכריז על הנאשם "סוחר סמים", וכין אין שום ראיה לכך שהכסף שימש כאמצעי או שכר הקשור בעבירה בה הורשע.

הנאשם טען כי הסמכות מתוכה מבקשת המאשימה לחלט את הכסף הינה מכוח סעיף 39 לפקודת סדר-הדין הפלילי, הקובע כי "על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ".

לטענתו, הסמכות השאובה בסעיף הנ"ל עוסקת בחפץ פיזי מוחשי כגון רכב, וכי אין המדובר על כסף מזומן שניתן להחיל עליו את הוראת הסעיף ככזה "שנעשה בחפץ".

הנאשם הוסיף כי המאשימה לא ביקשה לחלט את הכסף מכוח סעיף 36א' לפקודת הסמים המסוכנים[נוסח חדש] תשל"ג-1973, ועל כן נראה כי אין לה מקור סמכות אפשרי לבקשתה.

הנאשם טוען, כי לא מדובר בעתירה שהגישה המאשימה לאחר מתן גזר-הדין, אלא רק לאחר שהנאשם פנה בבקשה לקבלת התפוסים, ורק אז המאשימה ביקשה את חילוט הכספים, כאמור.

הנאשם הוסיף כי כל עוד לא התבקש התפוס לחילוט במהלך ניהול התיק, ובהיעדר החלטה לחילוט, דרך המלך היא השבת התפוסים לידי הנאשם.

(ג). דין:

סמכות החילוט הנתונה לבית-המשפט, מצויה הן בפקודת הסמים והן בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש).

סעיף 36א לפקודת הסמים קובע:

(א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט.

(ה) בקשת תובע לחלט רכוש לפי סעיף זה ופירוט הרכוש שאת חילוטו מבקשים, יצוינו בכתב האישום; נתגלה רכוש נוסף שאת חילוטו מבקשים, רשאי תובע לתקן את כתב האישום בכל שלב של ההליכים עד לגזר הדין.

סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש):

(א) על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם.

(ב) ניתן חפץ כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה ולא חל עליו אחד התנאים האחרים האמורים בסעיף 32, לא יחולט אלא אם החפץ ניתן מאת בעליו, או מאת המחזיק בו כדין, או על דעתו, כשכר בעד ביצוע העבירה שעליה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצועה, או בעד ביצוע עבירה אחרת הקשורה בעבירה שבה הורשע הנידון, או כאמצעי לביצוע העבירה האחרת; ואין נפקא מינה אם ביצע הנידון את העבירה האחרת ואם לאו, ואף אם לא נתכוון לבצעה.

(ג) צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע.

ראשית, בענייננו, המאשימה לא ביקשה להכריז על הנאשם "סוחר סמים". קרי, המאשימה לא ביקשה לחלט את הכסף התפוס מכוח סעיף 36א' לפקודת הסמים המסוכנים, וגם עתה בטיעוניה היא אינה מפנה למקור סמכות זה.

המאשימה טענה, כי בהתאם לסעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), קיימת לה האפשרות לבקש מבית-המשפט להורות על חילוט, גם לאחר שניתן גזר-דין בעניין הנאשם.

בא-כוח הנאשם טען, כי המאשימה לא הגישה עתירה לחילוט הכספים התפוסים, בהתאם ללשון סעיף 39 (ג) לפקודה, ונוכח האמור, למאשימה אין מקור סמכות לבקשת החילוט.

אני סבור כי הן בהתאם ללשון סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי, והן בהתאם לפסיקה הנוהגת, קיימת למאשימה האפשרות לבקש מבית-המשפט להורות על חילוט הכספים, גם אם אין מדובר בעתירה מוקדמת מטעמה, וזאת אף לאחר שניתן גזר הדין, בהתאם ללשון סעיף 39 (ג).

בבקשת החילוט לפי סעיף 39 לפסד"פ, אין חובה לדון בטרם הטיעונים לעונש בתיק העיקרי, וצו החילוט יכול להינתן בגזר-הדין או אחריו, על-פי עתירה נפרדת של התביעה, בין אם הוגשה בכתב ובין אם הועלתה בעל פה - **גם בתגובה לבקשה בדבר החזרת החפץ.**

קרי, המאשימה איננה מנועה מלבקש כעת מבית-המשפט, לאחר שניתן גזר הדין בעניינו של הנאשם, ואף בדרך של הגשת תגובה לבקשת בא-כוח הנאשם להשבת תפוסים, להורות על חילוט הכספים התפוסים, כאמור.

נוכח האמור, גם אם לא ניתן לחלט את הכסף האמור מכוח סעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים, שהרי המאשימה לא בקשה להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים", קיימת למאשימה הזכות לבקש חילוט כאמור, נוכח סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש).

שנית, בא-כוח הנאשם טען בתגובה להתייחסות המאשימה לבקשתו, כי הסמכות השאובה בסעיף 39 לפסד"פ עוסקת בחפץ פיזי מוחשי כגון רכב, ולשון הסעיף איננה מתייחסת לכסף מזומן, שכן לא מדובר בחפץ.

אני מקבל טענה זו.

בהתאם לפסיקה ולהוראות פקודת סדר הדין הפלילי, רשאית המשטרה לתפוס חפץ אם יש יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, כי עומדים לעבור עבירה באמצעותו, כי החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי וכיוצא באלה ([סעיף 32 (א) לחוק סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969]. עוד קובעת הפקודה, כי במסגרת גזר הדין, רשאי בית-המשפט, נוסף על כל עונש, לצוות על חילוט חפץ שנתפס לפי סעיף 32, אם האדם שהורשע בעבירה הוא בעל החפץ שנתפס.

בהתאם לפסיקה, דינו של כסף מזומן ודינו של חשבון בנק, כדינו של חפץ. [ראו: ע"פ 2333/07 **שלמה תענך נגד מדינת ישראל** (12.07.10), בש"פ 5015/99 **התאחדות משפטים בלתי תלויים נגד מדינת ישראל** (21.11.99)].

כסף, מהווה "חפץ", ונותר ככזה גם אם הומר - לאחר שנתפס - לצרכי הפקדתו. (ראו: רע"פ 5007/00 יצחקי אברהם נגד מדינת ישראל (12.10.00)).

בית המשפט העליון קבע כי תפיסת חפץ לצורך חילוט בשל כך שעל פי החשד שימש לעבירה, נועדה לאפשר למערכת אכיפת החוק לממש את סמכות הענישה הכוללת גם חילוט חפץ הקשור בעבירה וזאת במסגרת העונש שייגזר על מי שיורשע. סמכות זו, המאפשרת תפיסה לשם חילוט, משקפת את גישת המחוקק שלפיה פגיעה בזכות הקניין לגבי חפץ שנעברה באמצעותו עבירה, מבטאת עונש ראוי בנסיבות מתאימות. [ראו: בש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נגד מדינת ישראל** (12.03.06)].

לאור האמור, ניתן לראות כי **כסף מזומן נכלל במסגרת סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי**, וככל שהוכח כי מדובר בכספים שמקורם בעבירה בה הנאשם הורשע, ניתן להורות על חילוט הכספים.

שלישית, כשלעצמי אני סבור, כי ראוי היה שהמאשימה תגיש בקשה מסודרת לחילוט כאמור, או שתציג אותה במסגרת הטיעון לעונש, בלא המתנה לבקשת הנאשם - זהו סדר הדברים הרגיל.

ואולם, אי הגשת עתירה, כאמור, איננה גורעת מיכולתה של המאשימה לבקש מבית-המשפט להורות על חילוט הכספים, גם במסגרת תגובה לבקשת הנאשם להשבת התפוסים.

בהקשר זה, קבע בית-המשפט העליון כי ככל שמדובר במישור הפורמלי, ראוי היה לה למדינה שתשקוד ביתר, ושתגיש בקשה מסודרת לחילוט, בלא המתנה לבקשת המבקש. ואולם, אין הדין מחייב על פניו, כי עתירה זו תיעשה בכתב. סעיף 39(ג) הנזכר קובע כי "צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע". לא מצאתי בלשון הסעיף מניעה, כי הבקשה תוגש בעל פה, אם במסגרת הליך גזר הדין ואם במסגרת הליך שלאחר גזר הדין. עינינו הרואות, כי סעיף קטן(ג) בא להקל עם התביעה לעניין זה ולא להגבילה לעת גזר הדין. כאמור, סדר טוב היה ממליץ על יתר פעילות מצד גורמי המדינה המטפלים, אך אין היעדרו הופך ללא חוקית את פניית התביעה בעל פה. [רע"פ 5776/05 **אודי ראובן נגד מדינת ישראל** (31.07.05)].

רביעית, בעניינו, הכספים האמורים נתפסו כאשר השוטר ביקש מהנאשם לדומם את רכבו, ובסמוך לתפיסת הסמים, אשר אותם ניסה הנאשם להשליך מחלון הנוסע. אני סבור כי יסודות סעיף 32 לפקודה התקיימו, לפיהן "רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

בע"פ 4148/92 מועד נגד מדינת ישראל (22.09.94), קבע בית-המשפט כי בגדרי חילוט "אמת המידה היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה".

הנאשם הודה בביצוע העבירה המיוחסת לו לאחר שנתפס הסם האמור, וכן הכספים התפוסים.

על כן, זיקתם של הכספים לעבירה בה הנאשם הורשע הינה ברורה.

חמישית, בהערת אגב אציין, כי במסגרת גזר-הדין, נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, כפי המפורט לעיל, והעובדה כי נתפסו כספים בסך של 13,440 ₪, לא מצאתי להשית על הנאשם קנס במסגרת מתן גזר-הדין, כאמור, ולפיכך גם מנימוק זה ראוי להיעתר לבקשת המאשימה.

(ד). תוצאה:

לאור כל האמור לעיל, אני מקבל את בקשת המאשימה ודוחה את בקשת הנאשם.

אני מורה על חילוט הכספים בסך של 13,440 ₪ לטובת אוצר המדינה.

מכשירי הטלפון הסלולאריים יושבו לנאשם.

התיק סגור.

ניתנה היום, י"ט טבת תשפ"א, 03 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.